

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, Västra Hargs skola och fritidshem

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan

Diarienummer: UTB/

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Inledning.....	3
3. Planens innehåll.....	4
Definitioner av diskriminering och trakasserier.....	4
De sex olika typerna av diskriminering:.....	4
Definitioner av kränkande behandling.....	5
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	5
Västra Hargs skola och fritidshem delger planen.....	5
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	6
Västra Hargs skola och fritidshem.....	6
Uppföljning av målen från föregående läsår.....	7
Västra Hargs skola och fritidshem.....	7
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	9
Västra Hargs skola och fritidshem.....	9
Analys av kartläggningen.....	11
Västra Hargs skola och fritidshem.....	11
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	12
Västra Hargs skola och fritidshem.....	13
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett.....	15
Västra Hargs skola och fritidshem.....	15
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev.....	16
Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev.....	16
Allmänt om utredning.....	16
Utredningens innehåll.....	17
Åtgärderna.....	17
Anmälan till andra myndigheter.....	17
Västra Hargs skola och fritidshem.....	18
4. Ansvar och uppföljning.....	18
Ansvarsförhållanden.....	18
Uppföljning.....	18

1. Sammanfattning

Barn och elever är skyddade mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats: www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på skolverkets webbplats: www.skolverket.se/skoluteckling/vardegrund/krankning-av-elev

Samtliga enheter inom utbildningsförvaltningen hämtar denna mall för Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering på Mint och publicerar enhetens lokala plan på respektive hemsida senast 15 oktober för pågående läsår.

3. Planens innehåll

Definitioner av diskriminering och trakasserier

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Det är bara enskilda personer som kan bli diskriminerade i lagens mening. Man kan alltså inte diskriminera en grupp eller organisation. Den som diskriminerar kan vara en enskild person, men den som leder verksamheten som utför diskrimineringen bär det yttersta ansvaret. I skolan/förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom det behöver finnas en uppenbar strukturell maktobalans mellan den som diskriminerar och den som blir diskriminerad. Detta kan till exempel ske genom skolans/förskolans regler och rutiner som missgynnar vissa elever/barn.

Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar – alltså kan en personal i t.ex. skola/förskola diskriminera en elev/ett barn, men inte tvärtom. En elev/ett barn kan därmed inte heller diskriminera en annan elev/ett annat barn, eftersom de är jämställda. När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever/barn på skolan/förskolan, så klassas handlingen istället som trakasserier.

De sex olika typerna av diskriminering:

Direkt diskriminering -när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering-när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera-när personal i skola/förskola ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att diskriminera någon annan.

Trakasserier-ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier-ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Det kan handla om kommentarer, att någon tafsar eller kastar närgångna blickar.

Diskrimineringslagen kräver inte ett bakomliggande syfte eller en avsikt (så kallat uppsåt) för att en handling ska räknas som diskriminering.

Definitioner av kränkande behandling

Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet. En kränkande behandling kan alltså inte kopplas till de sju olika diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat. Det är barnet eller eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten att göra detta. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid har möjlighet att förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan t ex vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma på sociala medier.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Västra Hargs skola och fritidshem delger planen

Planen görs känd för personalen på APT och under arbetslag innan, under och efter framtagandet på hösten. Elever får del av planen under klassråd, elevråd

och på värdegrundsdagar. Vårdnadshavare kan ta del av planen via vårdnadshavarmöten, enhetsråd och skolans hemsida.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglva valet av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Västra Hargs skola och fritidshem

Här beskriver respektive enhet sina trivsel- och trygghetsskapande insatser.

Insatser	Mål med insatsen
Rastvärdar/ matsalsvärdar	Alla elever ska känna sig trygga under sin hela skoldag och på alla ställen de befinner sig.
Värdegrundsdagar	Skapa en medvetenhet hos både elever och personal om hur vi kan ta hänsyn och visa respekt mot varandra både genom språk och genom handling.
Utvecklingssamtal	Lyfta trivseln och trygghet på skolan och skapa en dialog med vårdhandshavare för att nå längre med eleven mående.
Schemaläggning	Skapa tydlighet och trygghet genom att schemat är förutsägbart och tydligt kommunicerat med eleverna.
Elevråd	Skapa en kommunikation mellan klasserna där rektor är sammankallande. Samordna insatser och fira när stämningen är bra för alla på skolan.
Matråd	Skapa en kommunikation kring matsalen som är en gemensam yta för alla klasser och alla verksamheter.
Fritidsråd	Elevinflytande över fritidsverksamheten.

EHT och EHM	Ett förebyggande och hälsofrämjande arbete angående närvaro och mående/trygghet.
Enhetsråd, samverkan med vårdnadshavare	Skapa en kommunikation mellan vårdnadshavare och skola. Rektor, representanter från verksamheterna samt vårdnadshavare möts och kan delge varandra tankar och aktiviteter.

Uppföljning av målen från föregående läsår

För att veta om genomförda åtgärder har haft effekt, om målen uppnåtts, ska verksamheten följa upp och utvärdera genomförda åtgärder. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan.

I uppföljningen ska målen framgå liksom vidtagna åtgärder, vem som var ansvarig samt resultatet av åtgärderna.

Västra Hargs skola och fritidshem

Här beskriver respektive enhet föregående läsårs mål utifrån rubrikerna nedan:

Mål: Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område under hela skoldagen

Åtgärd:

- Fler och nya rastaktiviteter
- Fler vuxna ute på rasterna för att täcka upp skolgården
- Dela upp eleverna på rasterna. Inte släppa ut alla elever samtidigt, inte äta samtidigt.
- Omarbeta ordningsreglerna
- Pedagogisk samsyn
- Matvärd tittar till även kapprummet vid lunchen

Ansvarig:

- Rastvärdar
- undervisande pedagog och rektor
- Undervisande pedagog i SO och elever i samtliga klasser
- Samtliga pedagoger och rektor
- Matvärdar

Resultat:

Alla skolans elever uppger i trygghetsenkät att de känner sig trygga i skolan och på fritidshemmet. Förutsättningarna för organisationen har förändrats sedan

föregående läsår och flera av åtgärderna som krävdes tidigare behövdes ej under höstterminen. De åtgärder som har gjorts har gett resultat och bidrar till att eleverna upplever sig trygga.

Mål: Skapa medvetenhet om hur dåligt språkbruk sårar och kränker

Åtgärd: Korrigera språket och ge alternativa språkval. Värdegrundsarbete kring språkbruk.

Ansvarig:

- Pedagoger
- Specialpedagog
- Kurator
- Skolsamordnare
- Rektor

Resultat:

Resultat från enkäten visar att många elever upplever att det fortfarande förekommer en hel del fula ord. I uppföljande intervjuer med eleverna i smågrupper kom det fram att det handlar om en handfull elever som upplevs ha ett dåligt språkbruk men att det i övrigt är bra. Arbetet fortsätter med enskilda insatser runt de elever som fortfarande använder ett sårande och kränkande språk.

Mål: Trygghet och arbetsro i lärandet

Åtgärd:

- Ytterligare anpassningar av undervisningen utifrån elevers behov
- Studieteknik
- Omarbeta ordningsreglerna

Ansvarig:

- Pedagoger
- Specialpedagog
- Kurator
- Skolsamordnare
- Rektor
- Undervisande lärare i So samt elever i samtliga klasser

Resultat:

Alla skolans elever upplever att de är trygga i skolan enligt trygghetsenkät och uppföljande intervjuer som genomförts. Arbetsron följs upp bland annat upp på klass- och elevråd, på utvecklingssamtal och andra samtal med elever. I stort upplever eleverna att det är god arbetsro. Vid de tillfällen som arbetsron varit sämre har nya anpassningar gjorts eller justerats för att öka arbetsron. Även arbete med eleverna för att skapa förståelse om att alla gemensamt bidrar till arbetsron har genomförts vilket har bidragit till att det finns arbetsro i lärandet.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Syftet är att upptäcka risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering eller andra hinder för barns lika rättigheter och möjligheter. Det är viktigt att regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Genom att kartlägga den egna verksamheten säkerställs att de åtgärder som genomförs motsvarar verksamhetens faktiska behov. Kartläggningen ska leda till att verksamheten får förståelse för eventuella risker. En kartläggning kan innehålla många olika moment t ex enkäter, samtal/intervjuer med elever/personal enskilt eller i grupp, arbetsplatsträffar, trygghetsvandringar, dokumentation av tidigare kränkings- och diskrimineringsärenden och översyn av rutiner.

Det är viktigt att kartläggningen görs utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Kartläggningen ska ha ett generellt anslag med inriktning på förhållanden inom verksamheten och inte enskilda individers etniska tillhörighet, religion, sexuella läggning etc. Det ska alltså inte göras någon kartläggning på individnivå avseende personliga förhållanden och eventuellt känsliga personuppgifter får inte kunna kopplas ihop med någon individ.

Västra Hargs skola och fritidshem

Här beskriver respektive enhet sitt kartläggningsarbete för att upptäcka risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Västra H har riktlinjer för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

- Varje individs upplevelse av kränkning eller trakasseri tas på allvar av all personal.
- All personal på skolan ska anmäla kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.
- Skolan har ordningsregler.
- Gemensam värdegrundssyn bland all skolpersonal.
- All personal på skolorna har ett gemensamt ansvar att motverka trakasserier. Personalen observerar och ingriper direkt när något oacceptabelt sker.
- Personal finns ute på rasterna enligt skolans rastvärdsschema.

- Kontinuerligt arbeta med värdegrundsfrågor. Alla klasser har lektionspass då vi arbetar med värderingar och attityder, utifrån ett gemensamt tema på skolorna. Fritidshemmet arbetar kontinuerligt med värdegrundsövningar.
- Personalen uppmanar eleverna att berätta för någon vuxen om de eller någon annan blivit retad eller illa behandlad. Berörd personal stödjer de inblandade att lösa en uppkommen situation genom samtal med en vuxen som stöd. Vårdnadshavare informeras.

Diskrimineringsgrund/risk	Kartläggningsmetod	Åtgärd
Kön Det finns risk att pojkar och flickor behandlas olika	Trivselenkät Utvecklingssamtal Klassråd/Elevråd Anmälda ärenden	Värdegrundsarbete. Genomgång och diskussion med personal på APT Arbetar utifrån olika dilemman. EHM med detta tema vid behov
Könsöverskridande identitet eller könsuttryck Det finns risk för att man inte får vara annorlunda utan att bli retad/kränkt	Trivselenkät Utvecklingssamtal Klassråd/Elevråd Anmälda ärenden	Värdegrundsarbete. Genomgång och diskussioner med klasserna på klassråd, elevråd och värdegrunds dagar. Arbeta utifrån olika dilemman. EHM utifrån detta tema vid behov
Religion eller annan trosuppfattning Det finns risk för att elever diskrimineras genom att de inte kan delta på aktiviteter som görs av tradition.	Öka förståelsen för våra olika religioner Trivselenkät Utvecklingssamtal Klassråd/Elevråd Anmälda ärenden	Värdegrundsarbete Arbeta utifrån olika dilemman EHM utifrån detta tema vid behov

<p>Sexuell läggning</p> <p>Det finns risk för att elever använder sig av ord med sexuella anspelningar som skällsord</p>	<p>Trivselenkät</p> <p>Utvecklingssamtal</p> <p>Klassråd/Elevråd</p> <p>Anmälda ärenden</p>	<p>Värdegrundsarbete. Genomgång och diskussion kring diskrimineringsgrunder i klasserna.</p> <p>Arbetar utifrån olika dilemman.</p> <p>EHM utifrån detta tema vid behov</p>
<p>Etnisk tillhörighet</p> <p>Det finns risk för att det förekommer främlingsfientliga åsikter bland eleverna</p>	<p>Trivselenkät</p> <p>Utvecklingssamtal</p> <p>Klassråd/Elevråd</p> <p>Anmälda ärenden</p>	<p>Värdegrundsarbete. Genomgång och diskussion kring diskrimineringsgrunder i klasserna.</p> <p>Arbetar utifrån olika dilemman.</p> <p>EHM utifrån detta tema vid behov</p>
<p>Ålder</p> <p>Det finns risk för att yngre elever inte vågar säga ifrån till de äldre.</p>	<p>Trivselenkät</p> <p>Utvecklingssamtal</p> <p>Klassråd/Elevråd</p> <p>Anmälda ärenden</p>	<p>Rastvärdsschema</p> <p>Gemensamma aktiviteter</p> <p>EHM utifrån detta tema vid behov</p>
<p>Funktionsnedsättning</p> <p>Det finns risk för att elever inte får lyckas i skolan</p>	<p>Trivselenkät</p> <p>Utvecklingssamtal</p> <p>Klassråd/Elevråd</p> <p>Anmälda ärenden</p>	<p>Arbeta med att anpassa undervisningen efter elevernas behov samt öka förståelsen för elever med olika funktionsnedsättningar</p> <p>EHM utifrån detta tema vid behov</p>

Analys av kartläggningen

Efter kartläggningen ska orsakerna till upptäckta risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering analyseras. Att förstå orsakerna till riskerna är en förutsättning för att kunna sätta upp konkreta mål och genomföra relevanta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering framöver.

Västra Hargs skola och fritidshem

Här beskriver respektive enhet sin analys av kartläggningen.

Trivselenkäten har genomförts digitalt med alla elever där de har fått gradera sin upplevelse av olika saker på skolan, bland annat om de upplever sig trygga, om de upplever att det är bråkigt på skolan och om de vågar umgås med elever i blandade åldrar. Svaren har delats upp klassvis F-1, 2-3 och 4-5 för att lättare kunna analyseras om svar skiljer sig åt i olika grupper. Intervjuer har genomförts med eleverna i smågrupper för att få deras hjälp att analysera resultaten och få djupare förståelse.

Alla skolans elever upplever att de är trygga på skolan. De flesta upplever att de vågar leka med elever i blandade åldrar. Det är framför allt förskoleklassen som känner sig osäkra på att leka med äldre men säger att det mest beror på att de inte känner dem så bra.

De flesta elever upplever att det har blivit mycket mindre bråk på skolan och att de även vet hur de ska agera om det blir bråk. Definitionen av bråk skiljer sig stort mellan olika elever och kan vara allt ifrån att någon blir arg och skriker till slagsmål. Eleverna upplever inte att det förekommer mycket slagsmål i skolan utan de bråk som uppstår är mestadels verbala.

De flesta elever upplever att det finns närvarande vuxna att ta hjälp av om något händer. De tycker att det är bra att lärare säger till och att det finns tydliga regler. En konsekvens av de situationer som ändå uppstår tycker eleverna ska vara att vårdnadshavare kontaktas.

På elevrådet kommer det ofta fram att språkbruket är ett problem när de äldre eleverna använder grova ord som inte de yngre eleverna är bekväma med. Detta har lyfts i klasserna vid flera tillfällen och lärarna arbetar på gruppnivå med förståelsen för att språkbruket behöver vara på olika sätt vid olika tillfällen. Det stora arbetet genomförs på individnivå då det genom enkäter och uppföljande intervjuer framkommer att det är ett fåtal elever som använder ett dåligt språkbruk.

Värdegrundsdagar har under året genomförts trots Coronapandemi. De yngre och äldre eleverna gör gemensamma aktiviteter på raster, både självmant och i planerade och styrda aktiviteter, varvid beslut tagits om att genomföra värdegrundsdagarna. Värdegrundsdagarna ger bland annat eleverna tid och möjlighet att hitta nya kompisar i olika åldersgrupper och att öka trygghet genom att umgås med andra elever som de kanske inte hade valt att umgås med [annars](#).

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Efter att ha utvärderat målen för föregående läsår och kartlagt nuläget ska det förebyggande arbetet planeras för kommande läsår. Åtgärderna ska handla om att undanröja risker för att barn och elever blir utsatta för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering inom ramen för verksamheten. Mål ska sättas upp för det förebyggande arbetet samt vilka åtgärder som ska

genomföras för att nå målen. För varje mål ska också en tidsplan bestämmas samt ansvariga utses.

Åtgärderna ska motsvaras av faktiska behov. Det betyder inte att det måste finnas ett barn/elev i verksamheten som kan drabbas idag utan att det finns risker eller hinder som skulle kunna leda till att någon blir kränkt, trakasserad eller diskriminerad.

Västra Hargs skola och fritidshem

Det förebyggande och främjade arbetet handlar om att undanröja risker för att barn och elever blir utsatta för kränkande behandling inom ramen för verksamheten. Arbetet ska vara målinriktat. Barn och elever ska delta i kartläggningen och komma med förslag på åtgärder samt delta i uppföljning och analys.

Mål 20/21: Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område under hela skoldagen.

Åtgärd:

- Fundera runt behov av rastaktiviteter
- Omarbeta ordningsreglerna
- Pedagogisk samsyn
- Matvärd tittar till även kapprummet vid lunchen

Ansvarig:

- Alla pedagoger

- Rektor
- Övrig personal
- Samtliga elever

Tidsplan: Fokus augusti/september samt vid månadsvisa värdegrundsdagar. Åtgärderna utvärderas kontinuerligt under läsåret.

Mål 20/21: Skapa medvetenhet om hur dåligt språkbruk sårar och kränker.

Åtgärd:

- Korrigera språket och ge alternativa språkval.
- Arbete runt enskilda elever.
- Värdegrundsarbete kring språkbruk och att inte bli upprörd själv när andra säger fula ord.

Ansvarig:

- Pedagoger
- Specialpedagog
- Kurator
- Rektor

Tidsplan: Kontinuerligt arbete under läsåret. Följs upp i enkät samt vid utvecklingssamtal.

Mål 20/21: Trygghet och arbetsro i lärandet.

Åtgärd:

- Kontinuerliga anpassningar av undervisningen utifrån elevers behov
- Studieteknik
- Omarbeta ordningsreglerna
- Arbeta med eleverna om hur deras agerande påverkar andras lärande

Ansvarig:

- Pedagoger
- Specialpedagog
- Kurator
- Rektor
- Eleverna

Tidsplan: Uppstart augusti. Månadsvis avstämning med eleverna om upplevd arbetsro. Uppföljning vid utvecklingssamtal.

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor som anmäler vidare till huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för arbetsskador, tillbud och misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Det ska framgå hur man som barn/elev och vårdnadshavare rapporterar misstänkta kränkningar, trakasserier och misstänkt diskriminering, på den enskilda förskolan/skolan.

Västra Hargs skola och fritidshem

Skolans rutiner för att anmäla och utreda kränkande behandling, trakasserier eller misstänkt diskriminering.

1. Personalen har samtal med berörda elever för att utreda och stödja de inblandade att lösa om det handlar om en konflikt.
2. Personal kontaktar vårdnadshavare.

All personal anmäler misstanke om kränkande behandling, trakasserier eller misstänkt diskriminering via MINT snarast möjligt efter inträffad händelse. Genom anmälan informeras omgående även huvudman om ärendet. Rektor får från Prorenata information om händelse och kan då åtgärda, lägga till ärendet och följa upp inkomna händelser. Vid utrett ärende avslutar rektorn händelsen i systemet och det är då kopplat till varje enskild i elev i Prorenatas elevakt.

Vårdnadshavare kontaktar personal eller rektor i första hand. De kan också göra en polisanmälan om det skulle krävas.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och diskriminering är det rektor som genomför utredningen. Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" ska användas. När utredningen är klar ska rektor spara den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Då ärendet har avslutats sänds papperskopia (utan bilagor) till verksamhetschefen för resursenheten.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev

I ärenden som sker mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbingsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Allmänt om utredning

Berörda barn, elever, vårdnadshavare och personal måste få kunskap om vem som är ansvarig för utredningen. De måste också få tydlig information om vad som kommer att hända härnäst och om de kommande stegen i processen, vad utredningen kommer att innehålla. Det krävs inga bevis på att kränkning eller trakasserier skett för att en utredning ska inledas. Utredningsskyldigheten är också oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka/trakassera eller inte. Skyldighet att utreda gäller även om barn/elev och/eller vårdnadshavare inte vill att händelsen ska utredas.

Huvudmannen är skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier även om dessa sker från t ex föräldrar på besök i verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan t ex handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

Den som utreder måste skaffa sig en självständig uppfattning om vad som hänt. Man kan alltså inte låta saken bero om de inblandade lämnar motstridiga uppgifter.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" som finns i Mint ska användas. Om andra professioner bidrar med underlag eller om t ex utskrifter/kort från sociala medier görs, ska dessa läggas till som bilagor.

När utredningen är klar ska rektor spara den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Papperskopia (utan bilagor) skickas till verksamhetschefen för resursenheten då ärendet har avslutats.

Utredningens innehåll

- allsidig beskrivning av händelsen utifrån båda parter perspektiv
- på vilket sätt och när vårdnadshavare blivit informerade om händelsen
- om anmälan gjorts till andra myndigheter
- bedömningen om det handlar om en kränkning/trakasserier eller inte
- beslut om åtgärd

Syftet med utredningen är att få tillräcklig information och kunskap om situationen, så att man kan bedöma om det är en kränkning/trakasserier och vilka åtgärder som måste vidtas för att få den eventuella kränkningen/trakasserier att upphöra. Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att med några få frågor få händelsen kartlagd. En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om händelsen varit bagatellartad och situationen därefter upplärd. I andra fall kan utredningsskyldigheten bli mer långtgående och omfatta fler barn/elever samt personal. En sådan utredning kan till exempel omfatta observationer, dokumentstudier, konsultation med elevhälsopersonal, samtal med elever och personal som indirekt/ direkt berörs av händelsen, konversation på sociala medier etc. En utredning kan även involvera vårdnadshavare.

Åtgärderna

Om en kränkning/trakasserier har skett måste omedelbara åtgärder sättas in. Vilka åtgärder som sätts in måste avgöras i det enskilda fallet. Det kan vara åtgärder på både individ- grupp och organisationsnivå. Åtgärderna behöver ofta riktas mot båda parter, mot den som utsatt eleven/barnet men också den utsatta eleven/barnet kan behöva någon form av stöd. Tänkbara åtgärder kan vara återkommande samtal med barn eller elever och vårdnadshavare utifrån behov, observationer, assistent eller resurspersoner för de som kränker, omorganisation i och av grupper samt schemaändringar, stöd av elevhälsopersonal, ökad uppsikt på särskilda platser vid vissa tidpunkter, ändrade val av arbetssätt/läromedel eller kompetensutveckling. Verksamheten måste överväga om det kan behövas insatser mot barn som berörs indirekt av händelsen. Alla åtgärder måste dokumenteras. För att vara säker på att kränkningen/trakasserier upphört måste vidtagna åtgärder följas upp noga och även detta dokumenteras.

I skollagen regleras vilka disciplinära åtgärder som kan vidtas mot en elev som uppträder olämpligt. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med kränkningar eller trakasserier får inte strida mot bestämmelserna om disciplinära åtgärder i skollagen. Disciplinära åtgärder får aldrig användas som bestraffning.

Anmälan till andra myndigheter

Oavsett om en anmälan har gjorts till en annan myndighet eller inte är verksamheten skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier och vidta relevanta åtgärder.

Var och en i personalen och huvudmannen har en skyldighet att anmäla till socialtjänsten om man misstänker att ett barn/elev far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd enligt socialtjänstlagen. En del fall av kränkande behandling och trakasserier kan också utgöra brott. En bedömning om en polisanmälan ska göras bör ske i varje enskilt fall, men det finns ingen lagstadgad skyldighet för skolan att polisanmäla en elev som begått brott. För mer info läs "Riktlinjer för polisanmälan om brott och anmälan till socialtjänsten när barn far illa".

Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas. Anmälan görs via nätet på www.anmalarbetskada.se. Detta gäller även händelser som orsakats genom våld eller hot om våld.

Västra Hargs skola och fritidshem

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning av kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

Repressalier kan till exempel vara;

- sämre betyg,
- trakasserier i undervisningen,
- hot om våld,
- annan ogynnsam handling.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- att ta del av enheternas planer
- den övergripande samlade analys av anmälningar som verksamhetschefen för resursenheten genomför varje läsår samt rapportering av större enskilda ärenden
- besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomför

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

